

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl
Azonkívül az összes lap-
: : : detési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 148. szám.

Péntek, július 3.

A produktív és improduktív életpályák.*

Irta: Knyaskó Lajos

áll. felső kereskedelmi iskolai igazgató.

III.

Mennyi istenadta, megbeszélhetlen
adomány, képesség, erő hever parlagon,
vagy kallódik el nyomtalanul nálunk, a
nemzet gazdagságának és haladásának
kipótlhatatlan kárára! S az idők intő
szavának megértése, a józan, a helyesen
ítélő életfelfogás oly nehezen képes a
magyar közvéleményben kialakulni; s
bár a szomorú jelenségek kárhóztatásá-
ban egy hitet vallunk: — a tény, a való-
ság, erős ellentétben van elvi álláspont-
tunkkal, — s tettekké nem való elhatáro-
zásainkkal.

Nagy és komoly igazságokat hirdet
erre vonatkozóan a Pesti Hírlap egyik
cikkirója, amikor rámutat a fentebb ki-
emelt abnormitásokra. A középiskolák, a
szakiskolák, a felsőbb tanintézetek a nö-
vendékek számarányából állapíthatjuk
meg, írja „társadalmunk nemzeti ener-
giáját pazarló urhatnáságát, azt a retten-
tes illúziót, mely zsufolásig megtölti ezt a
szerencsétlen országot szellemi proletá-
rokkal.”

A magyar szakiskolák száma és jel-
lege a következő: Van a) 147 ipari és
kereskedelmi szakiskolánk 17775 tanuló-
val; b) 59 gazdasági szakiskolánk 2383
tanulóval; c) van 6 bányászati szakisko-
lánk 342 tanulóval, vagyis van összesen
212 szakiskolánk, melyekben a tanulók
létszáma 20500.

Ezekkel a szakiskolákkal szemben van
215 középiskolánk 75368 tanulóval s az
a 3-mal több középiskolákat 48868-cal
több tanuló ifjú látogatja, mint a pro-
duktív pályákra nevelő iskolákat.

Helyes és egészséges-e az arány, ész-
szerű-e a tanuló ifjuság ilyen megoszlása
s hogy mily nagy a gyakorlati életpályák
vonzóereje és megbeszélése; erre a kér-
désre feleletet adnak a közölt szám adatok.

Hogy a középiskolák, gimnáziumok
falain belül mennyi illúzió oszlik szerte,
azt kiáltóan tüntetik fel a következő
szám adatok. A 75 ezernél több közép-
iskolai tanuló közül elégtelen előmenetelt
tanúsított 4125; elégségesnél többre nem
vitte 4136 tanuló; jó és jeles előmenet-
telű volt 17726; vizsgálatot nem tett
2381. S hogy az iskola falain túl, kiint az
Élet, ez a nagy romboló, mennyi további
illúziót semmisít meg, azt nyilvánvalóvá
teszi az a tapasztalati tény, hogy az éh-
bérnél alig valamivel jobban díjazott hi-
vatali pályákért ezrével és ezrével tüle-
kednek a félbenmaradt emberek, sőt még
a diplomások is.

Ezt a szomorú és egészségtelen je-
lenséget látva, a fenti szám adatok je-
lentőségét mérlegelve; vajjon nem-e idő-
előttinek és meddő fáradságnak mutat-
kozik a mi viszonyunk között az üzleti
élet nagy értékéről és tiszteltettségéről
beszélni? Hiszen a mindennapi tap-
asztalat azt tanítja, hogy a magyar tár-
sadalom ferde észjárása uri pályának
csak az orvos, ügyvéd, papi vagy hiva-
talmi pályát tekinti; könnyelműen koc-
kára téve gyermekei jövődjét s ártva
a közérdeknek, s ha nem így lenne, ha
volna a társadalomnak érzéke a gyakor-
lati életpályák iránt, akkor mért kerül-
ik el a nem uri (!) de tisztas, önállóságot
és függetlenséget biztosító életre nevelő
szakiskolákat ifjaink; akkor mi értelme
van annak, hogy 75 ezer tanuló látogatja
a középiskolát s ennek 84%-a a gimná-
ziumot, míg a praktikusabb és életre-
valóbb reáliskolára is csak 11438 tanuló
jut? A felelet erre csak az lehet, hogy az

* A nagybecskereki áll. felső kereskedelmi iskola
idei értesítőjéből.

elfogult szülők vak hite szerint a gimná-
zium végzése fényes ígérvény, melyet az
élet fog bőkezűen beváltani, pedig a saját
küzdelmes életük folyásából is láthatnak,
hogy a gimnáziumok sokkal kevesebb
igazi urat nevelnek, mint amennyi uri
proletárt, uri nyomorúságot zúdítanak
az ezt sokszorosan megérdemlő magyar
társadalom nyaka közé.

A gyakorlati életpályák jelentőségé-
nek kevesebbre való becsülésében egyaránt
hibás a félrevezetett közvélemény, vala-
mint társadalmunk minden osztálya.
Nyilvánvalóvá lesz ez, ha a tanuló ifju-
ság provinciáját vizsgáljuk, mikor is kiderül,
hogy a munkástól, a cseléd-től
kezdve, fel a társadalmi osztályok orom-
zatáig, a többség a gimnáziumban látja
és keresi az előkelő, a kényelmes megél-
hetés útját, az ígért földjét! Mindenki
csak urat, mindenáron csak urat akar
gyermekéből nevelni; nem okulva annyi
ezer és ezer nyomorúságos élet kiábrán-
dító példáján.

Íme, a következő szám adatok igazol-
ják fenti megállapításunkat: a gimná-
ziumokban vizsgálatot tett 61913 tanuló
közül 11600-nak atyja tisztviselő; 11600-
nak pap, tanár, ügyvéd, orvos stb.;
10000-nek kisbirtokos, bérlő, feles, majo-
ros, kertész, halász; 8000-nek iparos;
7000-nek díjnok, segéd, munkás, napszá-
mos, szolga; 6500-nak kereskedő. E ki-
mutatás számai, valamint a fentebb köz-
ölt szám adatok felvilágosítást nyujta-
nak arról, hogy mily távol van még a
magyar társadalom a gyakorlati élet-
pályák igaz megbeszélésétől, az üzleti
élet méltóságának megismerésétől, vi-
szont arról, hogy a tudós, a hivatali, vala-
mint a gyakorlati életpályákon mily
egészségtelen s veszedelmes arány szerint
oszlik meg a magyar tanuló ifjuság.

Ugyanilyen aránytalan és helytelen
az elosztódás különben a főiskolákon is.
Az összes gazdasági, bányászati, keres-
kedelmi főiskoláknak mindössze csak
1697 hallgatója van, míg ellenben a két
egyetem, a 11 jogakadémia hallgatóinak
száma ezidő szerint 14233; súlyosbítja
a helyzetet, hogy a hallgatóknak közel
fele, 6383 — jogász! Orvostanhallgató
2791, a műegyetemnek már csak 1868
hallgatója van.

A „Magyar Figyelő” egyik cikkirója
alapos fejtegetéseiben közgazdasági és
társadalmi életünk egyik legsúlyosabb ba-
jának itéli a produktív és improduktív
életpályák ezen aránytalan megoszlását.

(Folytatjuk.)

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Július 3.

Barométer súlyed 751.8. Délután 1.38
órákor: Hőmérő 28.0 C°. Hőmérséklet:
maximum 2-án 24.9 C°, min. ma reggel
11.7 C°. Csapadék 0.8 mm. Felhőzet
Cu—St4. Szélirány és erősség SW1. —
Jóslat a következő 24 órára: Melegebb,
enyhe, száraz.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig; felhőzet: Ci = fűrtőfelhő, Cu = gomoly-
felhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő,
Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bányafelhő,
Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet.
Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen
borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy
vihár.

— Gyász a trónörökösért. A trón-
örökös pár halála alkalmából holnap d. e.
10 órakor a nagybecskereki ág. ev. tem-
plomban is lesz gyászistentisztelet.

Ugyancsak ünnepélyes gyászisten-
tisztelet lesz a helybeli belvárosi gör. ke-
leti szerb templomban is július hó 5-ikén
d. e. 11 órakor.

— A vármegyei közegészségi bizott-
ság ülése. Torontál vármegye közegészsé-
gi bizottsága dr. Vinczehidly Ernő
m. főjegyző elnöklésével ma délelőtt ülést
tartott, melyen résztvettek: dr. Haideg-
ger Lajos, dr. Kleits Janos, dr. Nónay
Pál, dr. Weiterschan József, Vámos Ig-
nác, Knyaskó Lajos, Mencez Lipót, dr.
Klein Mór, dr. Mencez Izidor, dr. Fia-
lowski Béla, dr. Pollák Győző, Szerda-
helyi Sándor, Vági Sándor, Kollarich
Gábor bizottsági tagok és Mixich István
jegyző. Az ülésen tárgyalták a Magyar-
csesnyén létesítendő gyógyszerár ügyét
s a bizottság többsége élenk eszmésere
után úgy határozott, hogy javasolni fogja
a németcsesnyei gyógyszerész részére egy
fiókgyógyszertárnak föllállítását Magyar-
csesnyén. — Tárgyalták továbbá több
gyógyszerész kérelmét a nagybecskereki
hatodik gyógyszerárnak a Ferenc Jó-
zsef-terén vagy az Aradai-utcaiban való
felállításá iránt. A bizottság, miután a
hatodik gyógyszerárnak az Amerika-
negyedben való engedélyezése már ki-
mondott, az újabb kérelmeket egyhan-
gulag elutasítani javasolta.

— Eljegyzés. Nikora Valér nagy-
becskereki p. ü. tisztviselő eljegyezte
Hollinger Ilonkát Katalinfalváról.

— Koszorúmegváltás. Özv. Engel
Sámuelné Maurer Gyuláné halála alkalmából
koszorúmegváltás című 20 koronát
adományozott a nagybecskereki mentő-
kocsi javára.

— A Délmagyarországi Tanítóegyesü-
let nagygyűlése Nagybecskereken. A
Délmagyarországi Tanítóegyesület július 6., 7.
és 8-ik napján Nagybecskereken tartandó nagy-
gyűlésének sorrendje a következő:

I. nap, július hó 6-án, hétfőn:
1. Délelőtt 10 órakor paedagogiai ankét az áll.
felsőkereskedelmi iskola földszinti termében
2. Délután és este a vonatokkal érkező ven-
dégek fogadtatása. 3. Délután 4 órakor a Dél-
magyarországi Tanítóegyesület választmányá-
nak gyűlése a II. sz. áll. el. iskola emeleti 2.
sz. termében. 4. Este 8 órakor ismerkedési
estély a Rózsa-szálló kerthelyiségében tom-
bolával.

II. nap, július hó 7-én, kedden:
5. Reggel 6 órakor a Délmagyarországi Tanító-
egyesület Gazdasági Szakcsztájának közgyű-
lése a II. sz. áll. el. iskola tanácskozó termé-
ben, Eisler Gyula igazgató-tanító elnöklete
alatt. 6. Délelőtt fél 8 órakor istentisztelet
mindegyik felekezeti templomban, azután Kiss
Ernő vértanu szobrának megkoszorúzása. (Gyű-
lekezés a szobor előtti téren.) 7. Délelőtt 8
órákor a Nagybecskereki Gyermetanulmányi
szakosztály által rendezett gyermektanulmányi
kiállítás megnyitása a polgári isk. dísztermé-
ben. A kiállítás szakszerű ismertetése Streit-
mann Antal főgimn. tanár, a kiállítási bizott-
ság elnöke által. Urhegyi Alajos budapesti
áll. tanítónőképző-intézeti tanár előadása a
gyermekrajzokról. 8. A kiállítás helyétől 9/49
órákor ünnepélyes felvonulás az egyesületi
zászló alatt a nagy- és közgyűlés színhelyére,
a Korona-szálló nagytermébe. 9. Délelőtt 9
órákor a Délmagyarországi Tanítóegyesület
nagygyűlése. 10. Délután fél 4 órákor a Dél-
magyarországi Tanítóegyesület óvónői közgyű-
lése a Korona-szállóban. Elnök: Pichler
Gabriella. 11. Innen indulás a temetőbe. 5
órákor Steinbach Antal, volt kir. tanfelügyelő
sírnak megkoszorúzása. 12. Gyülekezés és
csoportalakítás a temető bejárata előtt. Kirán-
dulás csoportonként: a) a cukorgyárba, b) a
cukorkagyárba, c) a sörgyárba, d) a szőnyeg-
gyárba, e) a vágóhidra.

III. nap, július hó 8-án, szerdán: Reggel 7 órakor a Délmagyarországi Tanító-egyesület XLVIII. közgyűlése a Korona-szálló nagytermében.

— **Forster Imre haláláról** a család a következő gyászjelentést adta ki:

Szenterzsébeti Forster Imréné szül. verbói Szluha Ilona mint neje, Imre, Irén és János mint gyermekei úgy maguk, valamint a többi rokonok nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejthetetlen jó férje, szerető édesatyjuk, testvérük, sógoruk, nagybátyjuk és rokonuk szenterzsébeti Forster Imre f. évi július hó 1-én esti fél 10 órakor, életének 51-ik és felette boldog házasságának 25-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt. A drága halott földi maradványa f. hó 3-án délután 3 órakor fog a Vöröskereszt-kórház halottaskápolnájában a róm. kath. egyház szerlartása szerint beszenteltetni és Czecezőre szállítatván, ott f. hó 4-én újlagos beszentelés után a csillagpusztai családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 6-án délelőtt lesz a czecezi róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatva. Budapest, 1914. július hó 2-án. Áldás és béke hamvaira! Verbói Szluha Sándor és neje szül. szenterzsébeti Forster Irén és gyermekei, szenterzsébeti Forster Sándor és neje, kis fiúkkal, verbói Szluha Imre és neje, családjával, verbói Szluha Pál és gyermekei mint testvérek, sógorok, sógornők, illetőleg kishugai és kisécei.

— **Bíróválasztás.** Mint Deszkről jelentik, ott a napokban volt a bíróválasztás dr. Mihálovits István főszolgabíró elnöklésével, amely alkalommal Todorcsk Lajos, a Gerliczy-uradalom intézőjét választották meg községi bírónak.

— **A szekunda miatt.** Temesvárról jelentik: Tompát dörrent tegnapelőtt délután egy kis játékpisztoly az erzsébetvárosi Püspök-utca 21. szám alatt levő házban. Egy egzaltált, túlérzékeny fiatal diák, a tizenhat éves Kiss Olivér, aki a piaristagimnázium hatodik osztályának növendéke, emelte maga ellen a fegyvert, mely szerencsére csak kisebb, jelentéktelen sebet ütött a halálraszánt diakon. Kiss Olivér, néh. Kiss Olivér volt módosi kir. bírósági végrehajtó fia, az évvégi bizonyítvány miatt kereste a halált. Egyetlen egy tantárgyból, a számtanból bukott meg és ez keserítette el annyira, hogy feledve mindent, aggódó és szerető özvegy édesanyját, tegnapelőtt az esti órákban egy kis hat milliméteres pisztolylyal mellbe lőtte magát. Az apró golyó nem sok bajt okozott, mert Kiss Olivér, akit halálraremült anyja kérésére a mentők a kórházba szállítottak, mára már jobbra fordult. Lemondó, bánatos mosolyal válaszol a hozzá intézett kérdésekre:

— Azért lőttem meg magam, mert megbuktam a számtanból. Pedig istenre mondom...

Itt elakadt a vallomás s hirtelen arról panaszkodott, hogy nincs lélekzete. Az orvosok véleménye szerint a diák rövid időn belül felgyógyul és visszatérhet anyjához, aki aggódva és féltő szeretettel várja vissza meggondolatlan, szerencsétlen fiát.

— **Kutbaugrott uriasszony.** Nagy-kikindáról jelentik: Bibits Mián nyugalmazott telekkönyvvezető 42 éves neje már régebb óta idegkimerültségben szenvedett. Baja napról napra fokozódott. Utóbbi időben már egészen idegbeteg lett. Hozzá tartozói mindenképpen azon voltak, hogy menjen ki a kórházba és ott ápoltassa és pihenje ki magát. Erről azonban hallani sem akart. Bár családja mindig körülötte volt és gondozta és őrizte, mult csütörtökön éjjel mégis kionsuhanott az udvarba és önkivületi állapotában a kutba vetette magát és meghalt.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Sport.

× **Footballmérkőzés.** A Nagybeeskereki Munkásképző Testező Köre, ez az agilis sportegyesület, nem kimélve a fáradságot s az anyagiakat, melylyel városunkban a footballjátékot meghonosítani törekszik, újlag nagyszabású footballmérkőzést tart f. hó 5-én, vasárnap a Zombolyai Testgyakorlók Körének kitűnő csapatával, melylyel legutóbb a zombolyai pályán mérkőzött, ahol a verseny a zombolyaiak javára dőlt el 5:0 arányban. A mérkőzés a vásártéri sporttelepen lesz és igen érdekesnek

ígérkezik, úgy, hogy mindenképpen megérdemli a közönség érdeklődését e nagybeeskereki derék kis munkáscsapat, mely nagy áldozatok árán végzi nehéz munkáját, hisz pihenő idejét is a sportnak szenteli. Remélhető, hogy a lelkes sportesapat, mely most minden erejét viszi a játékba, ezuttal a közönség a versenyen való minél nagyobb számu megjelenésével támogatni fogja. A verseny kezdete d. u. 5 órakor. I. hely 1 korona, II. hely 80 fillér, III. hely 40 fillér. Katona- és diákjegy 30 fillér. Kényelmes ülőhelyekről gondoskodva van.

A szerajevói merénylet.

A holttestek Bécsben. — A temetés. — A német császár nem jött el a temetésre. — Vizsgálat a merénylet ügyében. — A vizsgálatot titokban tartják. — Szerb ellenes tüntetések. — A diplomáciai akció.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mára már szükszavukká lettek a jelentések a szerajevói merénylet dolgában. A vizsgálatról kijelentik, hogy azt szigorúan titokban tartják s így a vizsgálat mai eredményéről semmi újabb hír nincs. Gavro Princíp is megtagadta mára ígért leleplező vallomását. A monarchia és Szerbia közt a merénylet dolgában folyik a diplomáciai akció, amelynek azonban szintén nincs újabb mozzanata.

A fejedelmi áldozatok egyébként már otthon vannak Bécsben s délután 4 órakor van a nagy temetés.

Mai jelentéseink a következők:

A holttestek Bécsben. A temetés.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Tegnap este fél 11 órakor érkezett meg a déli vasut pályaudvarára a Ferenc Ferdinánd trónörökös és nejeinek holttesteit hozó különvonat. A pályaudvaron már várták a vonatot Montenuovo főudvarmester és a szolgálatot tevő kamarások, valamint az atisztek, komornyikok és lakajok. A vonat megérkezése után a szolgáloményzet levette a koporsókat a vonatról s egy külön helyiségbe vitték, ahol a holttesteket beszentelték. A beszentelés után a koporsókat hatlovas gyászkoesira tették, amire a gyászmenet régi spanyol szertartással elindult a külső Burgkapu felé. A menetet darabont testőrség és arcier-testőrség sorfala kísérte s katonai kordon vette körül. A késő esti órák dacára ugyszólván egész Bécs talpon volt s vagy félmillió ember szorongott a gyászmenet utvonalan. A Burgkapuhoz érve, a Hofburg plébániatemploma elé vonultak a gyászkoesik s a koporsókat bevitték a templomba s ravatalra helyezték, itt ismét beszentelték, majd pedig bezárták a templomot.

Ma reggel 8 órakor megnyitották a templomot a közönség előtt, amely életveszélyes tolongásban zarándokolt egész délelőtt a ravatalhoz, amelyen a két koporsó lezárva van elhelyezve. Közben egész délelőtt minden oltárnál gyászmisét mondtak. Déli 12 órakor elzárták a templomot a közönség elől. Délután 3 órakor újból megindult a zarándoklás a temetés színhelyére. A temetés, illetőleg az ünnepies beszentelés délután 4 órakor lesz s a beszentelést Piffil bécsi hercegérsek végzi óriási papi segédlettel. A beszentelésnél a király, valamint a Ho-

enberg, illetőleg a Chotek-család tagjai az oratóriumban foglalnak helyet. A beszentelés után a király nyomban eltávozik. A koporsókat este 10 órakor a templomból a nyugati pályaudvarra szállítják s innen 10 órakor Artsteitenbe viszik.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar kormány tagjai, valamint a képviselőház küldöttsége ma reggel indultak Bécsbe a temetésre. Ugyancsak ma reggel ment Bécsbe a külön elienzéki gyászküldöttség is.

A német császár nem jött el a temetésre.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a német császár nem jött el a temetésre. Azt a híresztelést, hogy a császár azért nem jött volna el a temetésre, mert nincs megalégedve a végtisztesség szükös méreteivel s azt nem tartja az áldozatokhoz méltóknak, megcáfolják. A német császár egyszerűen azért nem vesz részt a temetésen, mert nem akar az aggastyán királynak újabb izgalmat és kényelmetlenséget okozni.

Vizsgálat a merénylet ügyében. A vizsgálatot titokban tartják.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyar Távirati Iroda jelenti Szerajevóból: **A merénylet ügyében folyó vizsgálatot és annak eredményét szigorúan titokban tartják, ennek következtében a vizsgálatról nyilvánosságra került részleteket csak föntartással lehet fogadni.**

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevóból sürgönyzik, Gavro Princíp tegnapi jelentett vallomástételét megtagadta.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi rendőrség néhány nap óta fogva tart egy Grecsák János nevű fiatalembert, aki szerdán azt vallotta a rendőrségen, hogy ő ismeri az összeesküvés részleteit s az összeesküvőket. Grecsák atya Zágrábban vasúti altiszt volt s nagyszerb üzelmel miatt elbocsátották s kitiltották Zágrábról. Ugyancsak később kitiltották Fiuméből is. Grecsák elmondotta, hogy a merényletet egy belgrádi összeesküvő csoport készítette, amelynek katonatisztek, a skuptina tagjai, több kereskedő és ügyvéd volt a tagja. Elmondotta még kihallgatásakor, amelyen Boda Dezső főkapitány is jelen volt, hogy ő két héttel ezelőtt figyelmeztette a boszniai hatóságokat az összeesküvésre, de nem hitték el neki, sőt őt tartóztatták le.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szerajevóból sűrűgönyzik, a tartományi főnök rendeletet adott ki, amelylyel az összes szerbiai diákeket kitiltja Szerajevóból.

Szerbellenes tüntetések.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, ott tegnap este ismét nagy tüntetés volt a szerb követtség előtt, amely alkalommal ismét elégették egy szerb zászlót. A tüntetőket a rendőrség verte szét.

Ma este a temetés után ismét nagy szerbellenes tüntetés készül Bécsben, mely ellen a rendőrség nagyszabású óvintézkedéseket tesz.

A király és a trónörökös.

Budapest, július 3. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Bécsből sűrűgönyzik, Károly Ferenc József trónörökös legutóbbi királyi kihallgatásakor megható jelenet folyt le. A király ugyanis könyezve megélelte a fiatal főherceget s ezt mondta:

— Uram, istenem, ne sujts azzal, hogy ezt a fiatal embert is tuléljem.

A fiatal főherceg zokogásra fakadt és sirva távozott az agg uralkodótól.

A diplomáciai akció.

Budapest, július 3. (A „Torontál“ ered. táv.) Bécsből sűrűgönyzik: Politikai és diplomáciai körökben kijelentik, hogy a monarchia diplomáciailag kimerít minden békés eszközt arra nézve, hogy Szerbia az ügyet megoldja.

Merizzi ezredes haldoklik.

Budapest, július 3. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Szerajevóból sűrűgönyzik, a trónörökös ellen elkövetett bombamerényletnél megsebesült Merizzi ezredes haldoklik.

VILMOS CSÁSZÁR ISCHLÉN.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sűrűgönyzik, Vilmos császár a jövő héten Ischlbe utazik a királyi meglátogatására.

SZERB BANDÁK TÜRTEK ALBÁNIÁBA.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a bécsi Neue Freie Presse különtudósítója Durazzóból jelenti, az Ochrida-tó partjain fekvő Parova városánál szerb bandák betörték Albánia területére.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tiranából jelentik Durazzóba, hogy Ochridánál szerb komitási bandák albán területre nyomultak s egyesültek a görög ugynevezett szent zászlóalakkal.

SZÖKEVÉNY ROMÁN KATONÁK.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Kézdivásárhelyről jelentik, ott tíz romániai lerongyolt katonát tartóztattak le. A katonák kijelentették, hogy megszöktek a román hadseregből, mert ott éheztek és kint voltak őket.

VONATTÓL AGYONGÁZOLT HADNAGY.

Budapest, július 3. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Cernovicból jelentik, Hadikfalvánál az ott gyakorlatozó 22 ik Landwehrezred 3-ik zászlóaljának Strachmann nevű hadnagyát egy vonat lovastól együtt agyongázolta.

AZ ÉRTEKTŐZSDE.

Budapest, július 3. (A „Torontál“ ered. távirata.) Az értéktőzsde a trónörökös párt mai temetése alkalmából zárva volt. A kávéházban azonban volt magánforgalom, de a szerajevói és albániai események miatt a forgalom itt is igen lanyha volt.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik a bennünket ért pótolhatatlan veszteség alkalmából részvétnyilvánítással, koszoru küldéssel, vagy drága halottunk temetésénél történt személyes megjelenésükkel mélyszéges fájdalomban velünk való érzesel bánatunkon enyhíteni kívántak, hálás szívből mondunk köszönetet. A gyászoló

Maurer- és Steinitzer-család.

(797—1.1)

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1914. évi május hó 1. napjától.

INDUL.		óra	perc
Nagybecskerekői pályaudvarról.			
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6	21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7	19
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11	27
Karlova délelőtt		10	09
Karlova—Szegedre délután		1	13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4	09
Pancsovára délután		5	18
Karlova—Szeged—Budapestre este		7	18
Pancsovára délelőtt		8	15

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3	33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	11	34
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6	35
Antalfalvára reggel	4	30
Zsombolyára keskenyvágány vonalon reggel	2	26
Zsombolyára keskenyvágány vonalon délelőtt	11	55
Zsombolyára keskenyvágány vonalon délután	5	25

ÉRKEZIK.

Nagybecskerekői pályaudvarra.			
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6	49	
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3	11	
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4	50	
Budapest—Szeged—Karlováról este	7	17	
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9	21	
Szeged—Karlováról délelőtt	9	24	
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9	28	
Temesvár—Zsombolyáról este	6	30	
Pancsovárról délelőtt	8	38	
Pancsovárról este	6	52	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Antalfalváról reggel	7	21
Módosról reggel	6	56
Szécsányról este	8	00
Zsombolyáról keskenyvágány vonalon este	9	31
Zsombolyáról keskenyvágány vonalon délután	4	19
Zsombolyáról keskenyvágány vonalon délelőtt	8	23

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x 27

Hirdetések.

A esenei járás főszolgabírájától.
249—914. szám. 774—3.3

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye esenei járásához tartozó Papd községben ujonnan rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a esenei szolgabírószákhoz a f. év július havának 20-ig benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

A községtől évi 1200 korona készpénzfizetés, 120 korona lakásbér és az 1913: LX. t.-c. 2. §-a alapján megállapítandó fizeteskiegészítés.

Csene, 1914. évi június hó 25-én.

Ifj. Tullies György
főszolgabíró.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 21.

Vszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél árengedmény.
435—x.45

Torontálvármegye alispánjától.
19357—914. szám. 780—3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskerekői József-kórháznál lemondás folytán üresedésbe jött II-ik orvosai állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazon orvosokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítési okmányukkal és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket Torontálvármegye főispánjához címzetten nálam f. évi július hó 30-ig adják be.

Az állás javadalmazása:

1. 1600 korona törzsfizetés;
2. szabad lakás a kórházban, élelmezés, fűtés, világítás, kiszolgálás.

A kinevezendő orvos tagja a megyei tisztii nyugdíjintézetnek.

A megye tulajdonát képező nagybecskerekői kórház jogosított orvosgyakornokok felvételére.

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi június hó 27-én.

Jankó, alispán.

„Utmutató“

Vasuti menetrendkönyv

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és hajók menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatcsatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyujt a kiadóhivatal, Budapest,
IV. ker., Régi posta-utca 4.

291—118

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy **szén- és koks nagykereskedésemet** az idén **kiegészitem a detail üzletággal**, ahol ezentul házfogyasztásra is elfogadok bármilyen mennyiségre megrendelést, valamint előjegyzést már most a téli fogyasztásra is

elsőrendű gázkoks és felsősziléziai diókoksban, westfáliai anthracit diószénben és elsőrendű porosz szalonszenekben.

Szíves megrendeléseket elfogad az Aradáci-utca 172. sz. alatt levő irodám.

Telefonszám 45.

775-503

Steinitzer Géza.

Antalfalvai járás főszolgabírájától.
4814-914. kig. szám. 791-2.2

Pályázati hirdetés.

Ópáva községben lemondás folytán üresedésbe jött **községi irnoki** állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy eddigi alkalmaztatásukat, életkorukat és képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt, kérvényeiket **f. évi július hó 15-éig** hivatalomhoz annyival inkább adják be, mert az elkésletten érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A községi irnoki állás évi javadalmazása 800 korona, mely havi előleges részletekben lesz kiszolgáltatva.

Antalfalván, 1914. évi június hó 26. napján.

Zsiros, főszolgabíró.

272-914. végreh. sz. 793-1.1

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nagybeeskereki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 1089/2. sz. végzése következtében dr. Winter Lajos nagybeeskereki ügyvéd által képviselt Braun Ármán javára 223 korona 03 fillér s jár. erejéig 1913. évi október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1850 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kukoricamorzsoló, daráló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1914. évi V. 122/1. sz. végzése folytán 223 korona 03 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 24. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 82 korona 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyerzsébetlakon adósok lakásán leendő megtartására **1914. évi július hó 13. napjának délutáni 3 órája** határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1903. évi XXI. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1914. évi június hó 30. napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

1534-1913. végreh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nagybeeskereki kir. törvényszéknek 1913. évi 18782. számú végzése következtében dr. Winter Lajos nagybeeskereki ügyvéd által képviselt Ujvári Adolf javára 2000 korona s jár. erejéig 1913. évi október hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kukorica, téglák, lovak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 784/1. számú végzése folytán 2000 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 4. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 212 korona 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Botoson adósok lakásán s folytatva a téglagyárnál leendő megtartására **1914. évi július hó 16. napjának délutáni 2 órája** határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1914. évi június hó 23. napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

70446-914. I. szám.

Hirdetés.

A m. kir. pénzügyminiszterium 1914. június 20-án 65.485. sz. a kiadott ártáblázatában a pancsovai m. kir. sóhivatalra nézve **1914. július 1-től 1915. június 30-ig** terjedő időre a parajdi sóbányából származó só arát métermázsánként és pedig a konyhasó arát 24 korona 05 fillérben, a marhasó arát 11 korona 16 fillérben, a kedvezményes árusót 12 korona 60 fillérben állapította meg.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Nagybeeskerek, 1914. évi június hó 26-án.

Láday s. k.,

pü. tanácsos, pü.-igazgató h.

787-1

Nagybeeskerek r. t. város polgármesterétől.
13874-914. kig. sz. 795-1.1

Hirdetés.

Ezennel közzhírré teszem, hogy a nagybeeskereki választókerület I., II., IV. és V. szavazóköréhez tartozó Nagybeeskerek r. t. városban az **országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének** az 1913. évi XIV. t.-c. alapján leendő összeírása **végzett** az összeíróküldöttség működését **1914. évi július hó 10-én délután 3 órakor** Nagybeeskerek r. t. városban, a volt esküdtszéki teremben kezdi meg és naponként **d. u. 3 órától d. u. 6 óráig** működik.

Felhívom ennelfogva mindazokat, akik a választói jogosultságra igényt tartanak, a kitzet helyen és időben délutáni 3 órakor az összeíróküldöttségnél jelenjenek meg és jogosultságukat igazolják.

Nagybeeskerek, 1914. évi július hó 2-án.

Vegh Karoly,
küldöttségi elnök.

Hirdetés.

Nagycsanád községe a **vadászati jogot** 1914. augusztus 15-től számított 6 évre **f. é. július hó 25-én délelőtt 9 órakor** nyilvános szobeli árverésen bérbé adja.

Az árverés egyéb feltételeit érdeklődők a jegyzői irodában megtudhatják.

Nagycsanád, 1914. évi június hó 20-án.

Az előjárásig.

Nagybeeskerek r. t. város polgármesterétől.
13875-914. kig. sz. 796-1.1

Hirdetés.

Ezennel közzhírré teszem, hogy a nagybeeskereki választókerület III., VI., VII., VIII. IX. szavazóköréhez tartozó Nagybeeskerek r. t. városban az **országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének** az 1913. évi XIV. t.-c. alapján leendő összeírása **végzett** az összeíróküldöttség működését **1914. évi július hó 10-én délután 3 órakor** Nagybeeskerek r. t. városban, a volt esküdtszéki épületben kezdi meg és naponként **d. u. 3 órától d. u. 6 óráig** működik.

Felhívom ennelfogva mindazokat, akik a választói jogosultságra igényt tartanak, a kitzet helyen és időben délután 3 órakor az összeíróküldöttségnél jelenjenek meg és jogosultságukat igazolják.

Nagybeeskerek, 1914. évi július hó 2-án.

Krsztics Janos,
küldöttségi elnök.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legregyebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.